

Vleesvarkens in een alternatief houderijsysteem met of zonder voerbepaarders

Jan Huiskes, PV; Gerard Plagge, VPB-R

Er is geen effect gevonden van de toevoeging van een voerbepaarder op de technische resultaten van vleesvarkens gehouden in een scharrelhouderijsysteem.

Een toenemend aantal consumenten, in binnen- en buitenland, wil varkensvlees waarvan bekend is dat het dier op een welzijns- en milieuvriendelijke manier is gehouden. Ook wil de consument de garantie dat het vlees veilig is en geen residuen bevat van medicijnen of andere stoffen die de gezondheid kunnen schaden. Productiesystemen die extra eisen stellen aan zowel het medicijngebruik als de huisvesting en voeding zijn onder meer de biologische varkenshouderij en de schan-elvarkenshouderij. "Scharrelvarkensvlees" mag alleen op en door erkende bedrijven worden geproduceerd, verwerkt en verhandeld. Voor 1 oktober 1998 was het al verboden aan scharrel-

vleesvarkens vanaf een gewicht van 35 à 45 kg krachtvoerders te verstrekken die antibiotica, chemotherapeutica en/of stoffen bevatten die de groei en/of voederconversie op kunstmatige wijze bevorderen. Deze middelen worden aangeduid als voerbepaarders. Vanaf 1 oktober 1998 is de regelgeving verscherpt en mag geen enkel krachtvoer, voor welke categorie scharrelvarkens dan ook, nog voerbepaarders bevatten. Vergelijkend onderzoek tussen vleesvarkens in het reguliere systeem en vleesvarkens in het scharrelstelsel toonde verschillen aan in technische resultaten. Ondanks een hogere voeropname groeiden scharrelvarkens niet sneller dan regu-

liere varkens (circa 765 gram), hetgeen resulteerde in een voederconversie die 0,2 kg voer per kg groei slechter was.

Naast verschillen in de wijze van huisvesting en verzorging zouden ook voerbespaardet-s, toegevoegd aan het afmestvoer voor de reguliere varkens, invloed kunnen hebben gehad op het verschil in technische resultaten.

Daarom is een onderzoek uitgevoerd met als doel na te gaan of voerbespaarders, toegevoegd aan vleesvarkensvoer, invloed hebben op de technische resultaten van scharrelvleesvarkens.

Proefopzet

Het onderzoek is uitgevoerd op het Varkensproefbedrijf "Noord- en Oost Nederland" te Raalte in de scharrelvleesvarkensstal. De houderij-omstandigheden waren in hoofdzaak nakoming van de scharrelvarkensnormen, stro in de binnenhokken, buitenuitloop (hier niet overkapt) en onbeperkte verstrekking van krachtvoer via brijbakken. De dieren zijn bij opleg op circa 25 kg ingedeeld in de proefgroepen en afgeleverd op gemiddeld 108 kg. Het onderzoek omvatte in totaal 344 dieren,

De eerste vier weken na opleg kregen alle vleesvarkens standaard-startvoer verstrekt waaraan een voerbespaarder was toegevoegd.

Na de startvoerperiode zijn in de vleesvarkensfase twee proefbehandelingen met elkaar vergeleken:

Behandeling 1:

In week 5 geleidelijke overschakeling van startvoer naar vleesvarkensvoer waaraan geen koper en geen voerbespaarder is toegevoegd; dit voer is verstrekt tot aflevering.

Behandeling 2:

In week 5 geleidelijke overschakeling van startvoer naar vleesvarkensvoer waaraan geen koper maar wel 20 mg voerbespaarder per kg is toegevoegd; dit voer is verstrekt tot aflevering.

Uitkomsten

De resultaten van het onderzoek zijn vermeld in tabel 1. Er zijn geen effecten gevonden van de toevoeging van een voerbespaarder op de technische resultaten van schat-relvleesvat-kens. Alleen zijn in de groep met voer-bespaarders meer dieren behandeld (met name tegen luchtwegaandoeningen). Hiervoor is geen duidelijke verklaring. De verkregen technische resultaten van groei en voederconversie zijn relatief gunstig en wijzen op goede houderij-omstandigheden tijdens het onderzoek. In het algemeen is de respons op voerbespaarders hoger bij minder goede houderij-omstandigheden. ■

Tabel 1: Resultaten vanaf de tussenweging tot het einde van de vleesvarkensfase van scharrelvleesvarkens die vanaf de vijfde week na opleg afmestvoer kregen met of zonder voerbespaarder

	Afmestvoer zonder voerbespaarder	Afmestvoer met voerbespaarder
aantal dieren opgelegd	172	172
gewicht begin proefperiode (kg)	44,1	43,7
eindgewicht (kg)	108,8	108,2
groei (g/dag)	795	802
EW-opname per dag	2,50	2,52
EW-conversie	3,15	3,16
vleespercentage	55,8	56,0
uitval aantal dieren	5 (2,9%)	4 (2,4%)
behandeld aantal dieren	15 ^a	27 ^b

^{a,b} Gemiddelden met een verschillende letter binnen een regel verschillen significant